

ДО

МИНИСТЕРСТВА И ВЕДОМСТВА
ОБЩИННИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
БЕНЕФИЦИЕНТИ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА
ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "ИНОВАЦИИ
И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ";
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "РЕГИОНИ В
РАСТЕЖ";
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "РАЗВИТИЕ
НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ 2014 – 2020
Г";
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "ДОБРО
УПРАВЛЕНИЕ";
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "НАУКА И
ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН
РАСТЕЖ";
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "ТРАНСПОРТ
И ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА";
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "ОКОЛНА
СРЕДА" 2014 – 2020 Г.;
ПРОГРАМА ЗА МОРСКО ДЕЛО И
РИБАРСТВО 2014 – 2020 Г.;
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
"ИНИЦИАТИВА ЗА МАЛКИ И СРЕДНИ
ПРЕДПРИЯТИЯ";

Относно: Указание на министъра на финансите за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ), Кохезионния фонд (КФ) и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМР) на ЕС, за програмен период 2014 – 2020 г.

Настоящото указание се издава на основание § 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Постановление № 189 на Министерския съвет от 28.07.2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 – 2020 г.

I. Нормативна уредба

1. Закон за данък върху добавената стойност (ЗДДС);
2. Правилник за прилагане на ЗДДС;
3. Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове;
4. Постановление № 189 на Министерския съвет от 28.07.2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 – 2020 г.;

II. Основни субекти

5. Бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ по програмите съгласно чл. 2, ал. 1, т. 1 - 9 от Постановление № 189 на Министерския съвет от 28.07.2016 г.:

Бенефициентите са отговорни за администриране на процеса на определяне на данък върху добавената стойност като допустим разход по оперативните програми, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КФ и ЕФМР;

6. Управляващи органи;
7. Сертифициращ органи;
8. Компетентен орган по приходите (Териториална дирекция на Националната агенция за приходите по регистрация по ЗДДС на бенефициента).

III. Общи условия

9. Постановление № 189 на Министерския съвет от 28.07.2016 г. определя възстановимия данък върху добавената стойност като недопустим разход за съфинансиране от ЕФРР, ЕСФ, КФ и ЕФМР.
10. Бенефициентът на безвъзмездна финансова помощ определя начисления му данък върху добавената стойност по получени доставки на стоки и/или услуги или извършени плащания в изпълнение на проект, финансиран по оперативна програма, в следните две категории: възстановим и невъзстановим данък върху добавената стойност.
11. Бенефициентът определя данъка върху добавената стойност за възстановим по смисъла § 1, т. 1 от Допълнителната разпоредба на Постановление № 189 на Министерския съвет от 28.07.2016 г. (недопустим разход за финансиране от оперативните програми) при наличието едновременно на следните условия:

11.1. бенефициентът е регистрирано по ЗДДС лице, с изключение на случаите, когато лицето е регистрирано по чл. 97а, чл. 99 и чл. 100, ал. 2 по ЗДДС (регистрация при доставка на услуги и регистрация при вътреобщностно придобиване) и доставчикът на стоките и/или услугите, необходими за изпълнението на проект по оперативна програма, е регистрирано по ЗДДС лице. Бенефициентът се третира като данъчно задължено лице съгласно чл. 3, ал. 5, т. 1 и т. 2 от ЗДДС при изпълнение на дейността, за която са предназначени получените доставки на стоки и/или услуги в изпълнение на проект, финансиран по оперативна програма;

11.2. по отношение на доставки на стоки и/или услуги когато:

11.2.1. доставките на стоките и/или услугите се използват за целите на извършваните от бенефициентите по т. 11.1 облагаеми доставки, за които съгласно чл. 69 от ЗДДС лицето има право на приспадане на данъчен кредит;

или

11.2.2. бенефициентите по т. 11.1 имат право на приспадане на данъчен кредит пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност по отношение на данъка за доставки на стоки с характер на дълготрайни активи, включително на недвижими имоти, съгласно чл. 71а и чл. 71б

от ЗДДС, в сила от 1 януари 2017 г., когато тези доставки са финансирали по оперативна програма и стоките ще се използват както за независима икономическа дейност, така и за цели, различни от независимата икономическа дейност (дейности, за извършването на които бенефициентът не е данъчно задължено лице по смисъла на чл. 3, ал. 5 от ЗДДС). Данъкът за доставките на стоките, финансирани по оперативна програма, по отношение на който регистрираното лице има право на данъчен кредит пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност, включително когато за относимия към независимата икономическа дейност данък бенефициентите имат право на частичен данъчен кредит по чл. 73 от ЗДДС (използват се за освободени и за облагаеми доставки), се счита за възстановим данък върху добавената стойност до размера на ползвания данъчен кредит по смисъла на чл. 78, ал. 1 от ЗДДС;

и/или

11.2.3. бенефициентите по т. 11.1 имат право на приспадане на частичен данъчен кредит по отношение на данъка за доставки на стоки, различни от тези по т. 11.2.2, и/или услуги, когато тези доставки са финансирали по оперативна програма и стоките и/или услугите ще се използват както за извършване на доставки, за които лицето няма право на приспадане на данъчен кредит, така и за доставки или дейности, за които няма такова право. Данъкът за доставките на стоки и/или услугите, финансирани по оперативна програма, по отношение на който регистрираното лице има право на частичен данъчен кредит по реда на чл. 73 или чл. 73б (в сила от 1 януари 2017г.) от ЗДДС, се счита за възстановим данък върху добавената стойност до размера на частичния данъчен кредит;

12. Бенефициентът определя данък върху добавената стойност като невъзстановим данък върху добавената стойност (допустим разход за финансиране от оперативните програми), когато:

12.1. бенефициентът не е регистриран по ЗДДС;

12.2. бенефициентът е регистриран по чл. 97а, чл. 99 и чл. 100, ал. 2 по ЗДДС (регистрация при доставки за услуги и регистрация при вътреобщностно придобиване);

12.3. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС на основание, различно от посоченото в т. 12.2. на настоящето указание, и доставката на стоки и услугите, финансирани по оперативна програма, са предназначени за:

12.3.1. извършване на освободени доставки на стоки и/или услуги по глава четвърта по ЗДДС;

или

12.3.2. безвъзмездни доставки на стоки и/или услуги в случаите когато не са приравнени на възмездни доставки на основание разпоредбите на чл. 6, ал. 3 и чл. 9, ал. 3 от ЗДДС;

или

12.3.3. дейности, за извършването на които бенефициентът не е данъчно задължено лице, т.е. различни от изрично изброените в чл. 3, ал. 5, т. 1 и т. 2 от ЗДДС.

12.4. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС на основание, различно от посоченото в т. 12.2. на настоящето указание, и правото на приспадане на данъчен кредит за получените доставки на стоки и/или услуги, финансирани по оперативна програма, не е налице на основание чл. 70, ал. 1, т. 4 и т. 5 от същия закон.

12.5. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС на основание, различно от посоченото в т. 12.2. на настоящето указание, и за доставки на стоки с характер на дълготраен актив, включително на недвижими имоти, които ще се използват както за независима икономическа дейност, така и за цели, различни от независимата икономическа дейност (дейности, за извършването на които бенефициентът не е данъчно задължено лице по смисъла на чл. 3, ал. 5 от ЗДДС) е приложил разпоредбите на чл. 71а и чл. 71б от ЗДДС, в сила от 1 януари 2017г. В тези случаи като невъзстановим данък върху добавената стойност (допустим разход за финансиране от оперативните програми) се третира размера на начисления за доставките данък върху добавената стойност, за който не е приспаднал данъчен кредит, тъй като е пропорционално относим за целите, различни от независимата икономическа дейност на бенефициента.

13. Бенефициент, регистрирано лице по ЗДДС, може да упражни правото си на приспадане на данъчен кредит за данъчния период, през който е възникнало това право, или в един от следващите 12 данъчни периода. Това право се упражнява като лицето:

- а) включи размера на данъчния кредит при определяне на резултата за данъчния период в справка-декларацията по чл. 125 от ЗДДС за същия данъчен период;
- б) посочи документа по чл. 71 от ЗДДС в дневника за покупки по чл. 124 от ЗДДС за данъчния период по т. „а”.

Когато бенефициентът е нямал право на приспадане на данъчен кредит за начисления данък върху добавената стойност за доставката на стоки и/или услуги, финансиран по оперативна програма, и не го е упражнил по реда и в сроковете, посочени в ЗДДС, същият представлява възстановим данък върху добавената стойност по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителната разпоредба на Постановление № 189 на Министерския съвет от 28.07.2016 г.

IV. Специфични условия

- 14. Бенефициент, който не е регистриран по ЗДДС, включва в искането за плащане към Управляващия орган невъзстановимия данък върху добавената стойност за доставки и услуги по проект, финансиран по оперативна програма, като допустим за финансиране разход, като представя декларация пред Управляващия орган, че няма да упражни правото си на данъчен кредит по чл. 74 или чл. 76 от ЗДДС за налични активи и получени услуги, финансирани по съответната оперативна програма, преди датата на регистрация по ЗДДС.
- 15. Бенефициент, който като регистрирано лице е приспаднал данъчен кредит за получена доставка на стока пропорционално на степента на използване за независима икономическа дейност, е длъжен да уведоми Управляващия орган когато извърши корекция на ползвания данъчен кредит в посока увеличение на

основание чл. 79, ал. 5 и 79а от ЗДДС, в сила от 1 януари 2017 г., т.е. ако през годините, следващи годината на упражняване на правото на данъчен кредит, приспадне данъчен кредит за част от неползвания данъчен кредит при придобиване, производство или вноса на стоката, включително на недвижимия имот, при условие че неползвания данъчен кредит е финансиран по оперативна програма като допустим за финансиране разход. Предоставените средства по оперативната програма като допустим разход за съфинансиране от ЕФРР, ЕСФ, КФ и ЕФМР до размера на ползвания данъчен кредит в посока увеличение на основание чл. 79, ал. 5 и 79а от ЗДДС, в сила от 1 януари 2017 г., подлежат на връщане по програмата.

V. Документална отчетност

16. Бенефициентът води подробна счетоводна отчетност, която да е достатъчна за установяване и проследяване на възстановим и невъзстановим данък върху добавената стойност по конкретен договор/заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
17. При подаване на авансовото или първото междинно искане за плащане към Управляващия орган бенефициентът следва да декларира своя статут на регистрирано или нерегистрирано лице по ЗДДС. Регистрираните лица представят и заверено копие с гриф „вярно с оригинала“ на удостоверението за регистрация по чл. 104 от ЗДДС.
  - 17.1. Бенефициентът е задължен при промяна в статута си по ЗДДС да подаде нова декларация относно изменението на обстоятелствата с първото искане за плащане подадено след промяната.
  - 17.2. След писмено деклариране на обстоятелствата по т. 12.3.1., 12.3.2., 12.3.3, 12.4. и 12.5 от настоящото указание бенефициентът, регистрирано лице по ЗДДС, включва в искането за плащане към Управляващия орган допустимия данък върху добавената стойност за доставки на стоки и/или услуги, финансирани по оперативна програма.
  - 17.3. За включения в искането допустим данък върху добавената стойност бенефициентът, регистрирано лице по ЗДДС, представя на Управляващия орган заверено копие с гриф „вярно с оригинала“ от дневника за покупки за съответните данъчни периоди по чл. 72, ал. 1 от ЗДДС, от които е видно, че не е ползвал данъчен кредит.
18. Бенефициентът следва да поддържа и предоставя информация за размера на невъзстановимия данък върху добавената стойност, който се включва като допустим разход по проекта, посочвайки сумата в таблица съгласно Приложение № 1.

VI. Други

19. При подписване на договор/издаване на заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на бенефициент, последният декларира своето съгласие компетентният орган по приходите (по месторегистрация на бенефициента) да предоставя информация за него на Управляващия орган и/или Сертифициращия орган при поискване.
20. Управляващият орган и/или Сертифициращият орган могат да изискват предоставянето на информация от компетентния орган по приходите при

прилагането на настоящите указания, като заедно с искането за информация представят на компетентния орган по приходите и копие от декларацията по т.19.

21. Компетентният орган по приходите предоставя информация по т. 20 на съответния орган в 14-дневен срок.
22. При получаване на искане за окончателно плащане по проект, финансиран от оперативна програма, Управляващият орган следва да изиска от бенефициента декларация за настъпили промени в обстоятелствата, свързани с тези указания, деклариращи до момента.
23. Без да противоречи на разпоредбите на настоящето указание, ЗДДС и Правилника за прилагане на ЗДДС, в Приложение № 2 е представен „Примерен списък на дейности, извършвани по проекти, финансирани със средства от оперативните програми на ЕС и свързаното с тях третиране на ДДС като възстановим/невъзстановим данък“, като всеки отделен случай следва да се разглежда в зависимост от конкретните обстоятелства и приложимата нормативна уредба.
24. Управляващият орган включва настоящото указание в насоките за кандидатстване към потенциалните бенефициенти по оперативните програми.

МИНИСТЪР:

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ

Приложение № 1

№	Период на отчета	Размер на ДДС, включен в допустимите разходи по проект.....(име на проекта) към Искане за плащане ....
1.	1. отчетен период Фактура N.... / дата Фактура N.... / дата Фактура N.... / дата Фактура N.... / дата Фактура N.... / дата	
2.	2. отчетен период Фактура N.... / дата Фактура N.... / дата Фактура N.... / дата Фактура N.... / дата Фактура N.... / дата	
	...	
	Общо	

Потвърждавам, че подадената информация е вярна.

_____
(Подпис на ръководителя на институцията)

_____
(дата)

Приложение № 2

Примерен списък на дейности, извършвани по проекти, финансиранн със средства от оперативните програми на ЕС и свързаното с тях третиране на ДДС като възстановим/невъзстановим данък

Бенефициент	Дейност	Облагаема или необлагаема доставка
НКЖИ	Модернизация, рехабилитация и електрификация на железопътни участъци на територията на Република България	Тъй като последващите доставки, които НКЖИ извършва, са облагаеми (събират се такси от жп превозвачите), то за получените стоки или услуги, свързани с модернизация, рехабилитация и електрификация на жп участъци възниква право на приспадане на данъчен кредит за НКЖИ, следователно начисленият ДДС е възстановим.
АПИ	Изграждане на нови, рехабилитация и модернизация на съществуващите автомагистрали и пътища на територията на Република България	Агенция „Пътна инфраструктура“ отговаря по закон за проектирането, изграждането, управлението, ремонта и поддържането на републиканските пътища, то тази й дейност е извън рамките на независимата икономическа дейност. Следователно за получените стоки или услуги, свързани с изграждане, модернизация и рехабилитация, не възниква право на приспадане на данъчен кредит за АПИ, т.е. налице е невъзстановим данък.
Община	Изграждане, реконструкция и модернизация на пречиствателни станции за отпадъчни води на територията на Република България	Доколкото общината има задължение да извършва дейности по пречистване на отпадъчните води в полза на населението, то тази й дейност е извън рамките на независимата икономическа дейност, следователно за получените стоки или услуги по изграждане, реконструкция и модернизация на пречиствателни станции не възниква право на приспадане на данъчен кредит за общината, т.е. налице е невъзстановим данък. Следва да се има предвид, че ако общината ще предоставя съоръженията на оператори или ще предоставя услуги по пречистване на отпадъчни води на трети лица срещу заплащане, то всички тези изброени дейности са облагаеми доставки по ЗДДС, следователно за общината ще възниква право на приспадане на данъчен кредит (пълнен или частичен) за получените стоки и/или услуги, включително и за дейностите по подготовка и изпълнение на проекта, свързани със строителство, реконструкция и модернизация на пречиствателни станции за отпадъчни води,

		<p>следователно налице е възстановим ДДС в пълен размер или в размера на частичния кредит.</p> <p>Когато за получени стоки, които имат характер на дълготрайни активи по смисъла на ЗДДС и ще се използват смесено както за независима икономическа дейност, така и за цели, различни от независимата икономическа дейност (дейности, за извършването на които бенефициента не е данъчно задължено лице по смисъла на чл. 3, ал. 5 от закона), е приспаднал данъчен кредит пропорционално на степента за използване на независима икономическа дейност, частта от начисления по доставката данък, пропорционално относима към независимата икономическа дейност, се третира като възстановим данък. Другата част от начисления по доставката данък, пропорционално относима към целите, различни от независимата икономическа дейност, се третира като невъзстановим данък.</p>
Община	Проектиране, изграждане, разширение, реконструкция и модернизация на водоснабдителни и канализационни мрежи на територията на Република България	<p>Съгласно Закона за водите общините предоставят право да експлоатират ВиК инфраструктурата за трайно задоволяване на обществените потребности на трети лица по водоснабдяване на ВиК оператори чрез договори, сключени по Закона за водите или по Закона за концесиите. По силата на тези договори ВиК операторите признават имуществени права върху ВиК инфраструктурата с изричното условие да извършват инвестиции в размер на начислените амортизации на инфраструктурата, т.е. налице е бартер, при които дейността на общината е облагаема по ЗДДС, поради което за получените стоки и/или услуги, свързани с проектиране, изграждане, разширение, реконструкция и модернизация на ВиК системите и съоръженията за общината възниква право на приспадане на данъчен кредит, следователно начисленият ДДС е възстановим.</p>

Община	Изграждане на съоръжения предварително третиране, сортиране и сепариране на отпадъци на територията на РБ	на за на на на	<p>Доколкото общината има задължение да извършва дейности по сметосъбиране, за което събира такса по Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) за битови отпадъци, които не се облагат с ДДС, то дейностите, свързани със сметосъбирането, са извън рамките на независимата икономическа дейност. Следователно за получените стоки или услуги по изграждане на съоръженията не възниква право на приспадане на данъчен кредит за общината, т.е. налице е невъзстановим данък. Следва да се има предвид, че ако общината ще предоставя ползването на тези съоръжения или ще извършва услуги по третиране, сортиране и сепариране на отпадъци срещу заплащане, и ако в резултат от тези дейности ще се отделят отпадъци, които ще са предмет на последваща реализация, то всички тези изброени дейности са облагаеми доставки по ЗДДС, следователно за общината ще възниква право на приспадане на данъчен кредит (пълнен или частичен), включително и за дейностите по подготовка и изпълнение на проекта/ите, респективно налице е възстановим ДДС в размера на пълния или частичния кредит.</p> <p>Когато за получени стоки, които имат характер на дълготрайни активи по смисъла на ЗДДС и ще се използват смесено както за независима икономическа дейност, така и за цели, различни от независимата икономическа дейност (дейности, за извършването на които бенефициента не е данъчно задължено лице по смисъла на чл. 3, ал. 5 от закона), е приспаднал данъчен кредит пропорционално на степента за използване на независима икономическа дейност, частта от начисления по доставката данък, пропорционално относима към независимата икономическа дейност, се третира като възстановим данък. Другата част от начисления по доставката данък пропорционално относима към целите, различни от независимата икономическа дейност, се третира като невъзстановим данък.</p>
Община	Изграждане на центрове рециклиране на отпадъци на територията на РБ	на за на на	<p>Доколкото общината има задължение да извършва дейности по сметосъбиране, за което събира такса по ЗМДТ за битови отпадъци, които не се облагат с ДДС, то дейностите, свързани със сметосъбирането, са извън рамките на независимата икономическа дейност. Следователно за получените стоки или</p>

		<p>услуги по изграждане на центровете за рециклиране не възниква право на приспадане на данъчен кредит за общината, т.е. налице е невъзстановим данък.</p> <p>Следва да се има предвид, че ако общината ще предоставя възмездно правото на ползване на тези центрове на трети лица или ще извършва срещу заплащане услуги по рециклиране на отпадъци, както и ако ще реализира срещу заплащане суровините, получени след рециклирането, то всички тези изброени дейности са облагаеми доставки по ЗДДС, следователно за общината ще възниква право на приспадане на данъчен кредит (пълен или частичен), респективно налице е възстановим ДДС в пълен размер или в размера на частичния кредит.</p> <p>Когато за получени стоки, които имат характер на дълготрайни активи по смисъла на ЗДДС и ще се използват смесено както за независима икономическа дейност, така и за цели, различни от независимата икономическа дейност (дейности, за извършването на които бенефициента не е данъчно задължено лице по смисъла на чл. 3, ал. 5 от закона), е приспадиат данъчен кредит пропорционално на степента за използване на независима икономическа дейност, частта от начисления по доставката данък, пропорционално относима към независимата икономическа дейност, се третира като възстановим данък. Другата част от начисления по доставката данък, пропорционално относима към целите, различни от независимата икономическа дейност, се третира като невъзстановим данък.</p>
Община/ Министерство	Стронтелство, рехабилитация, модернизация и оборудване на лечебни заведения за извънболнична и болнична помощ	<p>Доколкото общината и съответните министерства имат задължение за своя сметка да финансират модернизирането на лечебните заведения, то дейността се извършва в качеството им на орган на местната власт или на държавен орган. Следователно за получените стоки или услуги по стронтелството, рехабилитацията, модернизацията и оборудването на заведенията не възниква право на приспадане на данъчен кредит за общината/министерството, т.е. налице е невъзстановим данък.</p> <p>Следва да се има предвид, че ако общината/министерството ще отдава под наем или ще продава обособени части от заведенията</p>

		или оборудването при определени условия, тези доставки са облагаеми по ЗДДС. Следователно за общината/министерството ще възниква право на приспадане на данъчен кредит (пълен или частичен), респективно налице е възстановим ДДС в пълен размер или в размера на частичния кредит, включително и за сделките, свързани със строителство, рехабилитация, модернизация и оборудване на лечебни заведения за извънболнична и болнична помощ. Когато за получени стоки, които имат характер на дълготрайни активи по смисъла на ЗДДС и ще се използват смесено както за независима икономическа дейност, така и за целн, различни от независимата икономическа дейност (дейности, за извършването на които бенефициента не е данъчно задължено лице по смисъла на чл. 3, ал. 5 от закона), е приспаднат данъчен кредит пропорционално на степента за използване на независима икономическа дейност, частта от начисления по доставката данък, пропорционално относима към независимата икономическа дейност, се третира като възстановим данък. Другата част от начисления по доставката данък, пропорционално относима към целите, различни от независимата икономическа дейност, се третира като невъзстановим данък.
Община	Подобряване на инфраструктурата на публичните институции от и културната образователната сфера	Доставките на стоки и/или услугите за дейности по подобряване на инфраструктурата на публични институции, извършвани от общината, са извън рамките на независимата икономическа дейност, когато са извършени безвъзмездно, поради което за общината не възниква право на приспадане на данъчен кредит, т.е. налице е невъзстановим данък. Ако бенефициент е лице, различно от общината, то трябва да се изследва какви дейности и доставки извършва това лице и в зависимост от данъчното третиране на тези дейности да се определи дали е налице възстановим или невъзстановим ДДС.
Община	Обновяване на транспортната инфраструктура	Общината е длъжна да изгражда, рехабилитира и модернизира общинските пътища, като тази дейност е извън обхвата на независимата икономическа дейност. Следователно за получените стоки или услуги, свързани с обновяването на транспортната инфраструктура, за общината не възниква право

		на приспадане на данъчен кредит, т.е. налице е невъзстановим данък.
Община/ общинско дружество	Подобряване на обществения градски транспорт от гледна точка на околната среда чрез въвеждане на нови единици или мерки за увеличаване на използването на възобновяеми източници на енергия в градския транспорт	Тъй като доставките, които общината/общинското дружество извършва, са облагаеми по смисъла на ЗДДС (получава приходи за услуга по обществен превоз), то за получените стоки или услуги възниква право на приспадане на данъчен кредит за общината/общинското дружество, следователно начисленият ДДС е възстановим. Когато бенефициент е общината, а общинското дружество предоставя услугата по обществен превоз, за общината няма да възниква право на приспадане на данъчен кредит за стоките и/или услугите, обект на финансиране по програмата, при условие, че общината ги предоставя за безвъзмездно ползване. В тази връзка много точно трябва да бъде определен бенефициента – дали това е общината или общинското дружество, за да може да се определи за кой ДДС представлява възстановим, съответно невъзстановим разход.
Община/ НПО	Разработване и прилагане на програми за обучения	Доколкото обучението се предоставя с цел интегриране на маргинализирани групи, вкл. хора с увреждания, и обучаваните не заплащат за обучението, то се приема, че НПО извършва освободени доставки по чл. 39, т. 7 от ЗДДС, а общината действа в качеството си на орган на местна власт, т.е. дейността е извън обхвата на ЗДДС. Следователно за получените стоки или услуги не възниква право на приспадане на данъчен кредит за НПО/общината, т.е. налице е невъзстановим данък.